

AKADEMIA MUZYCZNA IM. IGNACEGO JANA PADEREWSKIEGO W POZNANIU

Przedmiot:	Perkusja	Punkty ECTS:	47
Koordinator przedmiotu:	Prof. dr hab. Krzysztof Przybyłowicz	Ilość godzin:	120
Wydział:	Instrumentalistyki, Jazzu i Muzyki Estradowej	Rodzaj zajęć:	wykład/ćwiczenia
Instytut:	Instrumentalistyki	Forma studiów:	stacjonarne
Kierunek:	Instrumentalistyka	Profil studiów:	ogólnoakademicki
Specjalność:	Perkusja	Język:	polski (możliwy angielski i francuski)
Poziom studiów	Studia II stopnia	Status przedmiotu:	obowiązkowy
Umiejscowienie w planie studiów:			
Semestr I:	30 godzin, egzamin, 9 ECTS	Semestr II:	30 godzin, egzamin, 9 ECTS
Semestr III:	30 godzin, egzamin, 11 ECTS	Semestr IV:	30 godzin, egzamin, 18 ECTS

Prowadzący zajęcia	prof. dr hab. Krzysztof Przybyłowicz dr Piotr Solkowicz dr Piotr Szulc mgr Bartłomiej Miler
Cele i założenia przedmiotu	1. przygotowanie do samodzielnej pracy artysty instrumentalisty 2. pogłębianie i ugruntowanie umiejętności dotyczących aparatu gry 3. rozwijanie predyspozycji twórczych, 4. rozwijanie umiejętności samodzielnego interpretowania utworów zgodnie z kanonami stylu i formy muzycznej, wyobraźni muzycznej i samooceny 5. poszerzanie wiedzy na temat repertuaru w swojej specjalności 6. przygotowanie do czynnego uczestnictwa w działalności koncertowej i konkursowej
Wymagania wstępne	• Pozytywny wynik konkursowego egzaminu wstępnego • Ogólna wiedza dotycząca problematyki perkusyjnej (m.in.: literatura, twórcy, kierunki i style, fonografia) • Ogólna wiedza muzyczna

TREŚCI PROGRAMOWE PRZEDMIOTU

Semestr I

Gruntowne pogłębianie umiejętności technicznych w zakresie gry na wszystkich instrumentach perkusyjnych

Przygotowanie programu o ustalonej trudności technicznej:
Werbel – tremolo, etiudy, utwory wykorzystujące zróżnicowane (nietrydycyjne) sposoby techniki gry; „Nobel Snare Drum” (wybór)
Ksylofon – etiudy o znacznym stopniu trudności technicznej J.Delecluse „Vingt Etudes”,
Kotły – tremolo, problematyka przestrajania kotłów, etiudy ze zbioru F.Macareza <i>Mutation</i>
Wibrafon – ćwiczenia, etiudy uwzględniające: tłumienie pałkami, grę akordową, elementy stylistyki jazzowej.
Marimba – etiudy pogłębiające różne techniki tremola (niezależne, arpeggiowe, naprzemienne)
Zestaw instrumentów perkusyjnych – solowy utwór powyżej 6min.na membranofonach (uzyskanie koordynacji przestrzennej)
Semestr II
Gruntowne pogłębianie umiejętności technicznych w zakresie gry na wszystkich instrumentach perkusyjnych
Przygotowanie programu o ustalonej trudności technicznej:
Werbel – etiudy zaawansowane technicznie oparte na różnych technikach gry (rudymetarna, klasyczna)
Ksylofon – etiudy o zaawansowanym stopniu trudności technicznej, kaprys lub utwór wirtuozowski
Kotły – utwór z akompaniamentem o zawansowanym stopniu trudności związanym z intonacją oraz różnymi sposobami wydobywania dźwięku i tłumienia
Wibrafon - solowy utwór zawierający zaawansowaną technikę dotyczącą pedalizacji, przebiegów melodycznych, gry akordowej.
Marimba – solowy utwór zawierający zaawansowane elementy techniki czteropałkowej
Zestaw instrumentów perkusyjnych – cykliczny utwór z akompaniamentem M.Jarre <i>Suite Ancienne</i>
Semestr III
Przygotowanie dwóch publicznych recitali dyplomowych
Przygotowanie repertuaru dostosowanego do wymagań programowych recitali:
Wykonanie całości lub fragmentu koncertu instrumentalnego na dowolnym instrumencie.
Wykonanie utworu w stylu barokowym na marimbie lub wibrafonie
Wykonanie na ksylofonie utworu solowego o zaawansowanym stopniu trudności.
Wykonanie utworu uwzględniającego elementy awangardowych technik kompozytorskich.
Wykonanie utworu z akompaniamentem bądź utworu kameralnego.
Semestr IV
Przygotowanie dwóch publicznych recitali dyplomowych
Przygotowanie repertuaru dostosowanego do wymagań programowych recitali:
Wykonanie całości lub fragmentu koncertu instrumentalnego na dowolnym instrumencie. (czas trwania minimum 10minut)
Wykonanie utworu solowego o zaawansowanym stopniu trudności na dowolnym melodycznym instrumencie perkusyjnym.
Wykonanie utworu uwzględniającego elementy awangardowych technik kompozytorskich.
Wykonanie utworu z akompaniamentem bądź utworu kameralnego.

X	Kod efektu uczenia się	EFEKTY UCZENIA SIĘ	Charakterystyka	
			II stopnia PRK	I stopnia PRK
W		Zna i rozumie:		
	I2_W02	w pogłębiony sposób repertuar/ instrumentarium wybranej specjalności oraz związane z nią piśmiennictwo	P6S_WG	P7U_W
	I2_W05	sposoby swobodnego korzystania z różnorodnych mediów (książki, nagrania, materiały nutowe, internet, nagrania archiwalne itp.) oraz metody samodzielnego poszerzania i rozwijania wiedzy dotyczącej swojej specjalności		
	I2_W06	kontekst historyczny muzyki/lutnictwa i ich związków z innymi dziedzinami współczesnego życia		
	I2_W07	w pogłębionym stopniu wzajemne relacje pomiędzy teoretycznymi i praktycznymi elementami studiów oraz sposoby integrowania nabytej wiedzy		
	I2_W08	zasady budowy instrumentów i ich ewentualnej konserwacji, napraw, strojenia		
	I2_W09	zasady improwizacji; jeżeli improwizacja jest związana ze specjalnością i zawarta w programie kształcenia, absolwent dysponuje szeroką wiedzą umożliwiającą swobodną improwizację w różnych kontekstach (A+B+E)		
U		Potrafi:		P7U_U
	I2_U02	samodzielnie interpretować i wykonywać utwory muzyczne/instrumenty w oparciu o własne twórcze motywacje i inspiracje na wysokim poziomie profesjonalizmu	P6S_UW	P7U_U
	I2_U03	w procesie realizacji własnych koncepcji artystycznych świadomie zastosować wiedzę dotyczącą elementów dzieła muzycznego/ lutniczego i obowiązujących wzorców formalnych		
	I2_U04	na bazie doświadczeń związanych ze studiami pierwszego stopnia, budować i pogłębiać obszerny repertuar/instrumentarium w zakresie swojej specjalności, z możliwością specjalizowania się w wybranym obszarze		
	I2_U05	konstruować i wykonywać spójne i właściwe z punktu widzenia sztuki wykonawczej programy, na podstawie wiedzy o stylach muzycznych i związanych z nimi tradycjach wykonawczych		
	I2_U06	swobodnie kształtować i kreować muzykę w sposób umożliwiający odejście od zapisanego tekstu nutowego		
	I2_U07	transponować przebiegi melodyczno-harmoniczne; jeżeli improwizacja związana jest ze specjalnością absolwent powinien osiągnąć wysoki poziom biegłości w sztuce improwizacji	P6S_UO	
	I2_U13	współdziałać z innymi artystami w różnego typu zespołach oraz w ramach innych wspólnych prac i projektów, także o charakterze multidyscyplinarnym		
	I2_U14	kreować i realizować projekty artystyczne (często w powiązaniu z innymi dyscyplinami) oraz podejmować wiodącą rolę w zespołach różnego typu		
	I2_U08	poprzez indywidualną pracę utrzymywać i poszerzać swoje zdolności do tworzenia, realizowania i wyrażania własnych koncepcji artystycznych, kontynuując i rozwijając umiejętności nabyte na studiach pierwszego stopnia	P6S_UU	
	I2_U09	biegle odczytać i opanować pamięciowo tekst muzyczny, ze świadomym zastosowaniem różnych typów pamięci		
I2_U10	samodzielnie zastosować w praktyce w opracowywanych utworach zagadnienia dotyczące kontrolowania struktur rytmicznych i metrycznych, aplikatury, smyczkowania, pedalizacji, frazowania, struktury harmonicznego itp.			
K		Jest gotów do:		P7U_K
	I2_K01	kompetentnego i samodzielnego integrowania zdobytej wiedzy w obrębie specjalności oraz w ramach innych, szeroko pojętych działań kulturowych	P6S_KK	P7U_K
	I2_K02	świadomego i odpowiedzialnego przewodniczenia różnorodnym działaniom zespołowym		

	I2_K04	inicjowania działań artystycznych w zakresie szeroko pojętej kultury (również projektów o charakterze interdyscyplinarnym)	P6S_KO	
	I2_K05	krytycznej oceny własnych działań twórczych i artystycznych oraz przedsięwzięć z zakresu kultury, sztuki i innych dziedzin działalności artystycznej osób trzecich		
	I2_K06	funkcjonowania w społeczeństwie w zakresie wykonywania własnych działań artystycznych i dostosowywania się do współczesnego rynku pracy		

Metody kształcenia	wykład rozwiązywanie zadań artystycznych praca indywidualna praca w grupach prezentacja nagrań CD i DVD inne metody stosowane przez prowadzącego kształcenie zdalne

	Wymagania końcowe – zaliczenie roku, forma oceny	Kod efektu uczenia się
Metody weryfikacji efektów uczenia się	egzamin	I2_W02, I2_W07, I2_U02, I2_U06, I2_U07, I2_U10
	egzamin praktyczny (obserwacja wykonawstwa)	I2_W02, I2_W06, I2_W07, I2_U02, I2_U03, I2_U04, I2_U06, I2_U09
	przesłuchanie (wykonawstwo)	I2_W02, I2_W07, I2_U02, I2_U04, I2_U05, I2_U06, I2_U09, I2_U10, I2_K01
	projekt, prezentacja	I2_W02, I2_W05, I2_W07, I2_W09, I2_U02, I2_U03, I2_U04, I2_U05, I2_U06, I2_U08, I2_U09, I2_K01
	kontrola przygotowanych projektów	I2_W02, I2_W05, I2_W07, I2_U02, I2_U03, I2_U04, I2_U05, I2_U06, I2_U08, I2_U09, I2_U13, I2_U14, I2_K01, I2_K02, I2_K04
	realizacja zleconego zadania	I2_W02, I2_W05, I2_W07, I2_U02, I2_U03, I2_U04, I2_U05, I2_U06, I2_U10, I2_U14, I2_K01
	wszystkie inne metody stosowane przez prowadzącego	I2_W02, I2_W05, I2_W06, I2_W07, I2_W08, I2_U02, I2_U03, I2_U04, I2_U05, I2_U06, I2_U07, I2_U08, I2_U09, I2_U10, I2_U13, I2_U14, I2_K01, I2_K02, I2_K04, I2_K05, I2_K06, I2_K08

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu	Warunki zaliczenia:	Zaliczenie przedmiotu uwarunkowane jest uczęszczaniem na zajęcia (kontrola obecności) oraz osiągnięciem wszystkich założonych efektów kształcenia
	Warunki egzaminu:	Warunkiem przystąpienia do egzaminu jest uzyskanie zaliczenia z przedmiotu oraz zdania egzaminu technicznego, zawierającego wykonanie określonego programu. Egzamin to prezentacja bieżącego repertuaru, zgodnego z wytycznymi Katedry Perkusji.

NAKLAD PRACY STUDENTA	Ilość godzin:	Punkty ECTS:

Godziny realizowane przy udziale nauczyciela akademickiego	120	47
Ilość godzin samodzielnej pracy studenta	1410	

Literatura podstawowa

Poniższy repertuar to tylko wyselekcjonowana lista literatury pedagogicznej i artystycznej.

Wybór utworów pod kątem indywidualnych predyspozycji studenta.

Prowadzący zajęcia może wybrać inne materiały, które pomogą studentowi rozwijać swoje umiejętności.

Werbel

Aleo K.	Advanced Etudes for Snare Drum
Benson W.	Three dences
Bianchi G.	15 Studi per Tamburo
Colgrass M.	Six Unaccompanied Solos for Snare Drum
Delècluse J.	Douze etudes pour caisse-claire.
Fink S.	Solobuch für Kleine Trommel
Fink S.	Sonata for Snare Drum
Fink S.	Suita for Snare Drum
Firth V.	Solo Snare Drum
Lylloff B.	Etude Nr 9
Markovitch M.	Stamina, The Winner , Tornado
Pratt S.J.	Ancient Rudimental
Pratt S.J.	14 Modern Contest Solos for Snare Drum
Pratt S.J.	Contest Solos for Snare Drum
Palijew D.	Etudes pour caisse claire avec accompagnement de piano
Sholle E.	The Roll, Drum Solos
Schinstine W.	Recital Suite for Snare Drum
Stone G. L.	Accents and Rebounds
Muczyński R.	Three Designes for Three Timpani
Passerone F.	Test
Ridout A.	Sonatina
Wilcoxon Ch.	Modern Rudimental Swing Solos
Wilcoxon Ch.,	The All-American Drummer : 150 rudimental solos

Kotly

Beck J.	Sonata for Timpani
Bergamo J.	Four Pieces for Timpani
Bigot E.	Timpaniana
Carter E.	Eight Pieces for Timpani

Cirone A.	Sonata Nr 1
Delècluse J.	Trente etudes
Firth V.	Solo Timpanist
Graeffe D.	Scherzo
Hochrainer R.	Etuden
Laberer E.	Fantasia Elpana
Muczyński R.	Three Designs for Three Timpani
Passerone F.	Test
Ridout A.	Sonatina
Zegalski J.	30 etiud

Ksylofon

Delècluse J.	Vingt etudes pour xylophone
Delècluse J.,	Deux-cents exercices journaliers : pour xylophone
Delècluse J.	20 etudes/Kreutzer
Dupin F.	Dixsept etudes
Kupiński K.	Transkrypcje
Ptaszyńska M.	Scherzo
Wisłocki L.	Andante i Presto
Watanabe V.G.	Fantasy on ancient Japan "Yamato"

Wibrafon

Burton G.	Four Mallet Studies
Burton G.	Six unaccompanied Solos for Vibes
Feldman V.	Ali Alone by the vibraphone
Finkel J.	Solos for the Vibraphone Player
Friedman D.	Dampening and Pedaling
Gastyné S.	Preludes
Glentworth M.	Blues for Gilbert
Ptaszyńska M.	Cztery preludia
Wiener R.	Six Solos for Vibraphone

Marimba

Abe K.	Dream of the cherry blossoms
Abe K.	Frogs
Abe K.	Variations on Japanese children songs
Abe K.	Wind in the Bamboo Grove
Albeniz I.	Asturias
Czajkowski P.	Walc, Pogrzeb lalki
Dimmer E.	Toccatà
Jurczyk G.	Skarbczyk marimbafonisty (6 utworów)
Kopetzki E.	Konzert für Marimba und Streicher

Miyoshi A.	Conversation
Moszumańska N.	Fantazja
Muser O.	Etuden
Ptaszyńska M.	Graffito
Rosauro N.	Concert for Marimba and Percussion Ensemble
Rosauro N.	Trzy preludia
Rosauro N.	Sonata
Schmitt M.	Corrido
Sejourné E.	Nancy
Sekugara T.	5 Pieces after Paul Klee
Smadbeck P.	Etiuda Nr 1, 2, 3
Smadbeck P.	Rhythm Song
Steinquest D.	Dance and Meditation
Stout G.	Etudes
Stout G.	Two Maxicain Danes
Tanaka T.	Two mouvements
Tedesco F.P.	Suite
Thomas A.	Merlin
Thrower J.	Aurora Borealis
Wittiber B.	Rhythm Dance

Multipercussion

Baculewski K.	Sonata per Bateria
Bando S.	Trois Dances Paiennes
Bozza E.	Rythmik
Brindle-Smith	Orion 49
Delecluse J.	5 Pieces Breves
Delerue G.	Mouvements
Dervaux P.	Batterie – sketch
Desportes Y.	Theme et variations
Dubois P.M.	Le Grand Jeu
Fink S.	Alternations
Goldenberg M.	Studies in Solo
Moszumańska N.	Three Concert Studies
Petit P.	Hors d'oeuvre
Petit P.	Salmigondis
Ple S.	Danse
Pstrokońska-Nawratil G.	Bis Joke
Reiner K.	Koncertanti Sonata pro bici nastroje
Stern R.	Adventures for One
Tagawa R.	Inspirations Diabolique

Literatura uzupełniająca

John Beck - Encyclopedia of Percussion

James Blades - Percussion Instruments and their History

Dom Famularo – It's Your Move – Motions and Emotions

Avgerinos Gerassimos - Handbuch der Schlag- und Effektinstrumente

Avgerinos Gerassimos - Lexikon der Pauke

Włodzimierz Kotoński - Instrumenty perkusyjne we współczesnej orkiestrze

Włodzimierz Kotoński - Leksykon współczesnej perkusji

Wiesna Mond-Kozłowska - O istocie rytmu. Na pograniczach tańca, muzyki i poezji w antyku greckim perskim i hinduskim

Peinkofer K./Tannigel F. - Handbuch des Schlagzeugs

Curt Sachs - Historia instrumentów muzycznych

Curt Sachs - Rhythm and Tempo: A Study in Music History

Stanley Sadie - The New Grove Dictionary of Music and Musicians

Susan Sturrock - *Encyklopedia instrumentów muzycznych świata*

Witold Rudziński Nauka o rytmie muzycznym,

Bogusław Schaeffer- Muzyka XX wieku

Eliott Antokoletz - Muzyka XX wieku

Tadeusz A. Zieliński - Style, kierunki i twórcy muzyki XX wieku

Małgorzata Sternal: O samodzielności artysty muzyka

Percussive Notes

Biblioteki wirtualne i zasoby on-line

www.youtube.com

www.advancemusic.com